

איש חי רב פעלים רודף צדקה וחסד
ר' **משה שניצר**
ז"ל
ב"ר מנחם מנדל ז"ל
תנצב"ה

מאורות הדף היומי

עלון שבועי ללומדי "הדף היומי"

בית המדרש דחסידי סוכטשוב בני-ברק
 כולל דחסידי סוכטשוב
 כולל "סנה משה"
 ע"ש הרה"ח ר' משה יצחק זיסר ז"ל
 בית מדרש
 למגידי שיעור "דף היומי"
 חתום סופר 3 ת.ד. 471 ב"ב טל. 03-5775333

האשה החשובה רודפת צדקה וחסד
מרת **ורדה שניצר**
ע"ה
ב"ר מאיר ז"ל
תנצב"ה

יו"ל ע"י ביהמ"ד למגידי שיעור "דף היומי" בראשות הגר"ד קובלסקי שליט"א ♦ לע"נ הר"ר מרדכי קלמן (מוטי) זיסר ב"ר משה יצחק ז"ל

גליון מס' 931

מסכת בבא בתרא ס"ג - ס"ט ♦ נגעים ב', א' - ב', ה'

בס"ד, כ"ח אדר תשע"ז

השבוע בגליון

- ♦ מוכר חנות שביקש לקחת עמו את קירות החנות
- ♦ אלו הפצים נמכרים עם הבית?
- ♦ המפתח של ימינו לעומת המפתחות העתיקים
- ♦ המוכר דירה חייב להשאיר גופי תאורה אך לא נברשות
- ♦ סיור משותף של המוכר והקונה בנכס הנמכר

- ♦ מעקה לגג, באיזה גובה, ג' טפחים או עשרה טפחים?
- ♦ קריאת שם של אדם רשע
- ♦ בעבר קראו שמות לילדים על שם מאורעות ולא על שם אנשים
- ♦ המבי"ט - אין לכנות תינוק בשם שניתן לפני אברהם אבינו
- ♦ בנו של מומר, כיצד יוזמן לעלות לתורה

דבר העורך

סיפורו של שיעור

יהודי משועי הארץ נכנס לדירתו החדשה, הממוקמת בפרוייקט חווילות יוקרתי על חוף ימה של תל אביב. האיש שאינו נמנה על שדרות הציבור הדתי, פנה לאחד מידידיו וביקש ממנו לדאוג לכך שבביתו יותקנו מזוזות מן הסוג הטוב ביותר. ימים מספר לאחר מכן עמד ראש בית מדרשנו, הרה"ג ר' חיים דוד קובלסקי שליט"א, בחווילה המפוארת, כדי לקיים מצווה חשובה זו של קביעת מזוזה במעונה של המשפחה היקרה אשר השכילה לדור לצד מזוזה מהודרת.

עם סיום קביעת המזוזה הסבה ספרייה עצומת ממדים את תשומת ליבו של הרב קובלסקי. ספרים רבים, הדורים ויפים, בעלי כריכה בוהקת

דף סא/א ולא את הגג בזמן שיש לו מעקה גבוה עשרה טפחים

מעקה לגג, באיזה גובה, ג' טפחים או עשרה טפחים?

בעבר עסקנו במספר צדדים של מצוות עשיית מעקה לגג בית. במאמר זה נעסוק בשיעור גובה המעקה שיש להתקין בגג הבית, אשר לא צויין על ידי התורה בעת שקבעה (דברים כ"ח) "כי תבנה בית חדש ועשית מעקה לגגך".

המקור הראשון לגובה המעקה מופיע בספרי (פ' כי תצא ס"ז), שכתב: "כמה הוא מעקה, מעגלו גובהו שלשה טפחים, בית דורסו - עשרה". גדולי הדורות שעמלו לפרש מילים אלו של הספרי, הגיעו למסקנות שונות.

הסמ"ג (עשה מ"ט) מבאר, שלבור יש לעשות מעקה בגובה של ג' טפחים ולגג מעקה בן עשרה טפחים. זוהי, איפוא, כוונת הספרי: "מעגלו" - בור שמאופייין בדפנותיו העגולות (נצי"ב על הספרי), ג' טפחים, ואילו "בית דורסו" - גג בית אשר משמש למדרס רגל, "עשרה" טפחים.

לעומת זאת, בעל היראים (ס' רל"ד דפוס ישן - מ"ה) מפרש, כי "מעגלו" היינו: גובה המעקה צריך להיות ג' טפחים, ו"בית דורסו עשרה", היינו: מקום הדריסה שהוא הגג, חייב במעקה אך ורק אם גובהו הוא עשרה טפחים ויותר.

הרמב"ם (פרק י"א מהל' רוצח ושמירת נפש, הל' ג') קובע באופן ברור, כי "גובה המעקה אין פחות מעשרה טפחים, כדי שלא יפול ממנו הנופל". אך הראב"ד משיג עליו מדברי ה"ספרי" הנזכר (כן פ' הכסף משנה) ואומר: "דוקא ממקום דרוסו והוא מקום הנמוך שבו, אבל שאר צדדין - שלשה טפחים". היינו, דווקא במקום שמשתמשים בו הרבה יש לעשות מעקה בגובה של עשרה טפחים לפחות. אך ב"מעגלו" - סביב כל הגג ["מעגלו" מלשון עיגול, סביב (נצי"ב שם)], שאין משתמשים בו, די בשלשה טפחים בלבד (עיי' תוס' הרא"ש מ"ק יא/א ד"ה ועושים מעקה).

לעילוי נשמת

הר"ר **חיים צבי פסקוביץ** ז"ל ב"ר זאב דב ז"ל והצדקת ריינה גולדה ע"ה

נלב"ע ג' בניסן תשנ"ט **תנצב"ה**

הונצח ע"י משפחת **פסקוביץ** שיחיו

זעילוי נשמת

מרת **הצילה (הלה) כפתורי** ע"ה

ב"ר ישעיהו יודנהרץ ז"ל
נלב"ע כ"ח באדר תשנ"ט

תנצב"ה

הונצחה ע"י המשפחה שיחיו

זעילוי נשמת

הר"ר **שלמה זלמן פורוש** ז"ל

ב"ר יהושע מרדכי ז"ל נלב"ע ח' בשבט
ומרת **שרה פורוש** ע"ה

ב"ר אברהם ישראל ז"ל נלב"ע ד' בניסן

תנצב"ה

זעילוי נשמת

הר"ר **אברהם חיים המלסדורף** ז"ל

ב"ר ברוך ז"ל
נלב"ע ר"ח ניסן תשס"ז

תנצב"ה

הונצח ע"י
משפחות **המלסדורף** ו**ליפסקר** שיחיו

לעילוי נשמת

הר"ר **נפתלי הרץ נס** ז"ל ב"ר יצחק אייזיק ז"ל

נלב"ע כ"ח אדר תשס"ג **תנצב"ה**

הונצח ע"י המשפחה שיחיו

והנה, הגאון מוילנא הוכיח ממשנתנו כדעת הרמב"ם, שאין מעקה פחות מעשרה טפחים. שכן, במשנתנו מבואר, כי המוכר בית, מכר גם את גגו. אולם, אם הגג הינו נכס שימושי בפני עצמו, אין המכירה כוללת את הגג. כאומדן לכך קובעת המשנה, כי אם הגג מגודר במעקה בעל עשרה טפחים, הוא נחשב כראוי לשימוש. הרי לנו, אומר הגאון, כי מעקה פחות מעשרה טפחים אינו נחשב כמעקה המגן על הנמצאים על הגג, ועל כן אין הגג נחשב כבר שימוש. לפיכך, קבע הרמב"ם שיעור זה של עשרה טפחים (עיי"ש, שהביא ראייה נוספת מהתוספתא בבבא קמא פ"ו, ואף שמדברי הספרי עולה אחרת, פסק הרמב"ם כדעת משנתנו והתוספתא).

אולם, הנצי"ב במרומי שדה (בסוגיינתו), הוכיח ממשנתנו להיפך. לדבריו, לשון המשנה "בזמן שיש לו מעקה גבוה עשרה טפחים" מוכיח, כי לעיתים יש מעקה שאינו גבוה עשרה טפחים. שאם לא כן, היתה המשנה צריכה לומר "בזמן שיש לו מעקה", ולכל ברור במה מדובר, שהרי אין מעקה פחות מעשרה טפחים... על כן מבארת משנתנו, כי העושה מעקה בגובה של עשרה טפחים, שהוא גבוה מהשיעור המקובל, קבע את הגג כמקום בפני עצמו שאינו מסתפח לבית, ולפיכך אינו נמכר עמו ללא סיכום מפורש על מכירתו. להלכה נפסק בשולחן ערוך (חו"מ תכ"ז סעי' ה') כדעת הרמב"ם, שכל מעקה חייב להיות בגובה של עשרה טפחים לפחות.

דף סח/א שמעון בן אבטולמוס

קריאת שם של אדם רשע

גמרתנו מביאה את פירושו של "שמעון בן אבטולמוס" בנוגע לנידון מסויים במשנתנו. הרשב"ם בד"ה שמעון בן אבטולמוס מעיר על כך: "כן פירש רבינו חננאל". לכאורה, דבריו נראים סתומים. מה פירש רבינו חננאל? אלא, שבעל התורת חיים (בסוגיינתו), מבאר, כי ככל הנראה, לפני הרשב"ם גם היתה מונחת הגירסה "שמעון בן אבשלום" אומר, כנוסחת הרמ"ה והריטב"א. מאחר שאבשלום רשע היה, ולדברי רבי מאיר (סנהדרין קג/ב) אף אין לו חלק לעולם הבא, ואסור לקרוא אדם על שמו, שהרי נאמר (משלי ז') "ושם רשעים ירקב", ביכר הרשב"ם את דעת רבינו חננאל, לפיה שמו של החכם היה "שמעון בן אבטולמוס" (עיי' גם בעיני כל חי לגר"ח פלאג'י).

מסיבה זו, גם במשנה במסכת כתובות (קד/ב) האומרת "שני דיני גזירות היו בירושלים, אדמון וחנון בן אבשלום", מציינים בעלי התוספות (שם בד"ה שני דיני גזירות) את גרסת רבינו תם לפיה שמו היה "חנון בן אבשלום" ולא "בן אבשלום". איסור זה, נתבאר על ידי רבי אלעזר בגמרא (יומא לח/ב): "מאי ושם רשעים ירקב, רקביבות תעלה בשמותן דלא מסקינן בשמיהו". רש"י (ד"ה דלא מסקינן בשמיהו) מפרש את דבריו: "לא יקרא אדם לבנו שם אדם רשע". בספר משלי (שם) מוסיף רש"י וכותב: "ושם רשעים ירקב - רקבון עולה בשמם שאין אדם חפץ להזכיר שמו והוא משתכח מאליו". כלומר, מוטל עלינו להשכיח את שמם של הרשעים מן העולם. הפתחי תשובה (יו"ד סי' קט"ז ס"ק ו') מעלה סברה, כי איסור זה גם נובע מחמת החשש שמזלו של הרשע ידבק בתינוק אשר מכונה בשמו [ועיי"ש מש"כ בסוף דבריו].

מותר לקרוא לתינוק "אליעזר", כשם עבדו הכנעני של אברהם? כלל זה, שאין לקרוא לתינוק בשמו של אדם רשע, הביא יהודי בשם **אליעזר** לפנות אל רבי משה בן יוסף טראני, הלא הוא המבי"ט, בשאלה אם אביו נהג כראוי כאשר העניק לו את השם "אליעזר", שהרי אליעזר היה עבדו הכנעני של אברהם אבינו, וזרעו של כנען ארור. המבי"ט (שו"ת סי' רע"ו) השיב לו, כי אין לו לחשוש, וודאי מכונה הוא כן על שם אליעזר בנו של משה רבינו ע"ה. כלומר, האיסור לקרוא תינוק בשמו של אדם רשע תקף רק אם לא נקראו אנשים נוספים, כשרים, בשם זה.

בעבר קראו שמות לילדים על שם מאורעות ולא על שם אנשים: אלא, שעדיין יש להבין כיצד זה קרא משה רבינו ע"ה לבנו אליעזר, שהוא שמו של כנעני ארוך? בנושא זה מרחיב החיד"א בספרו יוסף אומץ (שו"ת סי' י"א) ומבאר על פי דברי המדרש (בראשית רבה פרשה ל"ז ד"ה ולשם יולד), כי בעבר נהגו לכנות את הילודים על שם המאורעות שנסמכו ללידתם, וממילא לא היתה כל התייחסות לכך שבשם זה גם נקרא רשע זה או אחר. לעומת זאת, בימינו כאשר ילדים נקראים על שם אחרים, יש להקפיד על כך.

המבי"ט - אין לכנות תינוק בשם שניתן לפני אברהם אבינו: מעניין לציין, כי בתוך דבריו כתב המבי"ט (שם), כי מן הראוי לקרוא ילדים בשמות אשר נתכנו בהם אבותינו מן אברהם אבינו ואילך, ולהנמק ממתן שמות אשר נתכנו בהם הדורות שקדמו לאברהם אבינו. ברם, החיד"א (שם) כבר כתב, כי דעתו לא נתקבלה בקהילות ישראל, ורבים נקראו בשם "נח" שקדם לאברהם אבינו ובשמות נוספים שקדמו לאברהם אבינו.

בנו של מומר, כיצד יוזמן לעלות לתורה: לא זו בלבד שאין לקרוא לתינוק בשמו של אדם רשע, אלא גם אדם, שאביו סרח והמיר את דתו רח"ל, כתב בעל תרומת הדשן (סי' כ"א), כי כאשר מעלים אותו לתורה יש לקרוא בשם אבי אביו ולא בשם אביו המומר. אולם, הרמ"א (שו"ת סי' מ"א) מצייין, כי אין דבריו נובעים מן האיסור לקרוא בשמו של רשע, שהרי אין קוראים כאן לאף אדם בשמו

ועליהם מוטבעות אותיות זהב וכסף מסוגים שונים, מסודרים היו למופת על מדפים עשויים עץ משובח.

רוב הספרים כתובים בשפות זרות, מספר הרב קובלסקי, שביקש לשלוף לעצמו ספר ולעייין בו מעט לפני צאתו את הבית. לבסוף, צדה עיני סדרת ספרים עבים, גבוהים, בעלי כריכה מהוהה, שניצבו על מדף גבוה. כששאלתי את בעל הבית למהותם של ספרים אלו, התמלאו עיני דוק של התרגשות והוא הפטיר: ספרים אלו, הם תלמוד בבלי של אבי מנוחתו עדן, שיהודי תלמיד חכם והוגה בספרי התלמוד והמפרשים היה. עוד הוא מוחה דמעה מעיניו, נטל הרב קובלסקי כרך אחד לידי, מסכת ברכות, והחל מדפדף בו. הנה, סוגיה יפה ומרתקת שנלמדה במסגרת שיעורי הדף היומי ואשר הלומדים מצאו בה טעם רב ועניין, והנה אמרה של אחד האמוראים שנשאה לה כנפיים והפכה למשפט הנהגה בפי כל, ובסוף המסכת, כמו בסוף כל מסכת, מודפס קדיש מיוחד הנאמר לרגל סיום בלבד. בעל הבית, שעמד בעשור השביעי לחייו, שלף מטפחת משי צחורה מכיס מקטורנו, התיישב על כורסה פנויה וסיפר: אני מתרגש מאד. כעת אני נזכר שבימי ילדותי אבי למד איתי את מסכתות בבא קמא, בבא מציעא ומסכת סנהדרין. אח... ליבי הומה עלי מידי דברי בו, באבי זכרונו לברכה.

נו, הו, הציע הרב קובלסקי, אפשר להמשיך ללמוד כיום במסגרת הדף היומי, ולהביא עדנה לכרכים אלו של אביך המנוח...

בעל הבית התרגש עד עמקי נשמתו. משכך הצעת, שב גם אתה הרב קובלסקי, אספר לך משהוא אישי.

כפי שאתה רואה ומבין, דרכי אינה תואמת לדרכו של אבי. הוא, שאדם פיקח מאד היה, הבחין כבר בצעירותי לאן נושבת רוחי, אך בחכמתו הרבה, אחר שהכיר את טבעי, לא פצה מעולם את פיו. תמיד, בכל עת ששהיתי בחברתו, אפף אותי באהבה ובחום עד אין קץ.

לעולם לא אשכח, כיצד פעם אחת, בפקחות רבה הוא החדיר בי מסר חד וחריף שחילחל לעמקי נשמת, חדר לעצמותי והפך לחלק מישותי, וכל זאת בתבונה ובחכמה מבלי לפגוע בי חלילה.

ערב שבת היה זה, בעיירת מולדתי, עיירה קטנה שבמדינת מולדביה. פסעתי עם אבי לכיוון בית הכנסת בשבילי העיירה אשר יהודים וגויים שימשו בה בעירובייה. לפתע נתקלנו במחזה מוכר. גוי, עב-כרס, מוטל על הארץ, בקבוק ריק

מושלך בקרבתו, וריח עז של שכרות וצחנה נודף ממנו. הוא, הגוי השיכור, ישן שנת ישרים קולנית, ניכר היה עליו כי טוב לו...

אבי, הניד בראשו לעבר השיכור ופלט לעברי: אח... בני יקירי. אני כל כך מקנא בו!

חידדתי את אזני כאפרכסת, האם אבי אציל הנפש והמידות אכן אמר את ששמעתי?

כן, אמר אבי נחרצות, אני מאד מקנא בו, בשיכור! הוא מתנהג בדיוק כפי שנהג אביו אשר חיקה את סבו שלמד זאת מאבי סבו אשר ספג תרבות זו בחיק סב הסב...

ואילו אני, הצביע אבי על עצמו, "כלום הגעתי לדרגתו של אבי הצדיק? לסבי? לדורות הקודמים?" אמר ולא יסף.

לקח מופלא ביקש אבי ללמדני בדרך מוסווית זו בלא לפגוע בי.

מאז חלפו שנות דור. אני יכול לתאר את הצביטה שחשתי בליבי בעת שאבי המנוח אמר את דבריו על הגוי השיכור. הבנתי בדיוק מה הוא מתכוון. כעת, כאשר הצעת לי להקים שיעור בתלמוד הבבלי, בכרכים הללו שכה יקרים לי, צמרמורת של התרגשות חולפת בגבי כאשר אני

של אדם רשע כי אם לרשע עצמו. אלא, שמנהג חסידות הוא לבייש את הרשע בכך שאין מזכירין את שמו, כדי לכפר במקצת על חטאיו. אמנם, כל הפוסקים מציינים (שם, ובש"ת מהר"ם פדוואה סי' פ"ז ועוד), כי אם הזכיר עלול לגרום בזיון לבנו של המומר, יש לכנותו בשם אביו ובלבד שלא לבייש אדם מישראל על לא עוול בכפו.

דף סט/ב אי דיקלא טבא הוא

למכירה, מכונית במצב בינוני

סוגייתנו עוסקת בסעיפים הנכללים בחוזה מכירה שונים, ומבארת, כי אם אדם מכר שדה לחבירו וציין כי אינו מוכר דקל מסויים שבה, אזי, אם אותו הדקל הוא מן הגרועים שבדקלי השדה, אנו למדים מכך, כי וודאי כיוון לשייר לעצמו את כל הדקלים. שהרי, אם שייר לעצמו דקל גרוע זה, ברור הוא, כי לא התכוון לזנוח את רעיו הטובים ממנו. לעומת זאת, אם המוכר ציין כי אינו מוכר את אחד הדקלים המשובחים שבדקלי השדה, אנו מניחים כי אותו בלבד ביקש לשייר לעצמו, ושאר הדקלים נמכרו לקונה יחד עם השדה.

"טוב" פירושו משובח, או לא רע? למרבה הפלא, הרשב"ם (ד"ה חזינן אי דיקלא טבא הוא) בבואו לפרש את גמרתנו מבאר, כי אין צורך שהדקל ה"טוב" עליו הצביע המוכר, יהיה הדקל המשובח ביותר בשדה, ודי בכך שהוא מן הבינוניים ויש גרועים ממנו כדי שנסיק, כי אין בדעת המוכר לשייר את כל דקלי השדה כי אם דקל "טוב" זה בלבד. מדברי הרשב"ם למד בעל צמח צדק (סי' י"א), כי "טוב" אין פירושו הטוב ביותר, כי אם טוב מאחרים, אף שיש טובים ממנו.

אכזבתו של מוכר הבגדים: להגדרה זו נזקק בעל הצמח צדק כאשר מוכר ויבואן בגדים חתמו על חוזה, בו התחייב היבואן לספק "בגדים טובים" למוכר מעיר מסויימת. כאשר פתח מוכר הבגדים את ארגזי המשלוח שנערמו בחנותו חשכו עיניו. התברר לו, כי המשלוח מכיל ערמות של בגדים מן הסוג הממוצע. המוכר שתקופה כה ארוכה ציפה ל"בגדים טובים" שיריצו אל חנותו את כל בני העיר, ביקש לבטל את המקח בטענה, כי אין אלו "בגדים טובים" שכן, יש טובים מהם בהרבה.

אולם, על פי דברי הרשב"ם בסוגייתנו הכריע בעל הצמח צדק, כי יש לפרש את החוזה בו נכתב "בגדים טובים", כהתחייבות של היבואן שלא לספק בגדים גרועים למוכר, כי אם בגדים באיכות בינונית, אך אין בכך התחייבות לספק לו את הבגדים הטובים ביותר. אמנם, יש לציין, כי המהרש"ם (ש"ת ח"ב סי' קצ"ז) מפלפל בדבריו וחוכך בדעתו אם באמת "טוב" פירושו מובחר ומשובח ולא רק שלילת הגרוע.

מכירת מכונית משומשת: נידון זה מעשי ביותר לגבי אדם המבקש למכור את מכוניתו המשומשת, האם הוא רשאי לפרסם שלט בנוסח: "למכירה, מכונית יעילה וטובה", למרות שמצבה אינו מזהיר. ובכן, לדעת בעל צמח צדק אין כל מניעה לכתוב כן, כאשר המכונית במצב בינוני סביר. אולם, אם נאמר כי "טוב" פירושו מובחר, יש לכתוב "למכירה, מכונית במצב בינוני"...

דף סט/א מלבנות של חלונות

מוכר חנות שביקש לקחת עמו את קירות החנות

הסוגיות הנלמדות בשבוע זה עוסקות, בין היתר, בהבהרה אלו חפצים נכללים במכירת בית ואלו לא. טרם נמצא בקצרה את הכללים הבסיסיים לכך, נעיין בשאלה מעניינת שהועלתה על שולחנו של הגאון רבי משה פיינשטיין זצ"ל.

יהודי אמריקאי שהזדקן, מכר את חנותו וביקש לפרוש לגימלאות. הקונה הצעיר, שהיה נרגש כולו, ליווה בחמימות את המוכר, שאסף את חפציו מן החנות בה שהה מרבית שנותיו, ולתדהמתו נוכח הקונה לגלות, כי המוכר מורה למובילי חפציו לפרק את המחיצה שעמדה באמצע החנות, ולהובילה למחסן שבביתו. לתומו טען המוכר, כי מחיצה זו אינה משמשת כלל לצורך החנות, והוא התקינה לפני שנים רבות אך ורק כדי להקטין את שטח החנות ובכך להמנע מתשלומי ארנונה גבוהים. לעומתו טען הקונה, כי למעשה, המחיצה היא חלק מן החנות וודאי שנכללה במכירתה.

בתשובתו, בעל האגרות משה (ח"ו ח"א סי' נ"ג) מצדיק את טענת המוכר. שכן, בשולחן ערוך (ח"ו סי' ר"ד סעי' י"א), בהתאם לסוגייתנו נפסק, כי המוכר את הבית לא מכר את "מלבנות החלונות", היינו את המסגרות שהונחו סביב החלונות, מפני שתפקידן הוא לנוי בלבד, ואינן חלק ממכלול החפצים הנותנים לבית את שמו. מכאן, שגם מחיצה שאינה משמשת את בעל החנות, והוצבה מאילוץ חיצוניים בלבד, לא נכללה במכירת החנות.

אלו חפצים נמכרים עם הבית? מדברי הראשונים על פי סוגייתנו עולה, כי כל דבר שאינו מחובר לדירה אינו נמכר עמה, והמחובר לדירה נדרש לצורך המגורים בה, כגון, דלתות, חלונות נמכר עמה. **המפתח של ימינו לעומת המפתחות העתיקים:** החפץ היחיד אשר דינו שונה היום מדינו בתקופת המשנה, הוא המפתח. במשנתנו מבוואר כי המפתח אינו נמכר עם הבית עצמו, מאחר שבימים עברו, לאחר שיפוץ קל, התאים המפתח לכל מנעול אחר, ולכן לא ניתן היה לקבוע כי הוא נמכר

"התחברתי והרגשתי את מתיקות התורה"

בדרך, בבית, בעבודה,

24 שעות ביממה

מתחברים לשיעור המרתק

להאזנה חייוני:

073-2951342

למסכת הנלמדת הקישו 1

בעלות שיחה רגילה

הדף היומי

בנא בתרא ס"ג-ס"ט

כ"ח אדר-ה' ניסן

יחד עם המנעול הקבוע בדלת. לעומת זאת, בימינו, כאשר כל מפתח מתאים למנעול מסויים בלבד, נכלל הוא במכירת הדירה. הגאון רבי יעקב בלוי זצ"ל (פתחי חושן ח"ז פ' י"ד ס"ק ס"ד) אף מוסיף ומטעים, כי מאחר שבימינו מקפיד הקונה שלא ישאר עותק של המפתח בידי אדם כל שהוא, ברור מאליו, כי אין המוכר רשאי להותיר בידיו את המפתח.

המוכר דירה חייב להשאיר גופי תאורה אך לא נברשות: בימינו, חייב המוכר להשאיר לקונה גופי תאורה תקינים, שהרי הם חלק בלתי נפרד מן הבית. אמנם, רשאי המוכר לפרק נברשות מפוארות שהיו תלויות בדירה בעת המכירה, ולתלות במקומן גופי תאורה זולים, שהרי הנברשת נועדה לנוי ואין ניתן להכלילה עם חפצי הבית ההכרחיים. כמו כן, אדם שמכר בית שקבועה בו כספת, רשאי ליטול עמו את הכספת, שהרי אין היא נחשבת כחפץ חיוני למגורים בדירה.

מוכר דירה, חייב להשאיר את המזגנים שקבועים בה? כאשר ננסה לקבוע את דינם של המזגנים, נקלע לבעיה חמורה. שכן, לפני כשלושים שנה, היו הכל פוסקים שהמזגן אינו נחשב כחלק מן הבית. מאחר שבאותה תקופה המזגן נחשב לחפץ מותרות יקר ערך, שעשירים בלבד רכשוהו לעצמם. לעומת זאת, בעוד כשלושים שנה, כנראה שהכל יפסקו, כי המזגן הוא חפץ חיוני, שבלעדיו חיי הדירים בבית אינם חיים. אנו, בתקופת הביניים, נקלענו למצב מעניין המעורר ספק ולמעשה, יש לשאול רב שיענה בהתאם לנתונים הקיימים בכל מקום.

סיוור משותף של המוכר והקונה בנכס הנמכר: לסיום, מן הראוי להביא את דבריו של הגר"י בלוי זצ"ל (שם), כי בתבונה ינהגו המוכר והקונה בעת מכירת הבית, אם יסיירו בבית ויקבעו באופן מדויק אלו חפצים נכללים במכירתו ואף יעלו את הדברים על הכתב. שכן, למרות שבהלכות אלו הולכים אחר מנהג המדינה (רמב"ם הל' מכירה פ' כ"ו), ופסקי ההלכה נועדו לפתור בעיות במקומות אשר אין בהם מנהג ברור, מכל מקום, תמיד עלול להמצא חפץ כל שהוא שעליו לא תהא הסכמה ביניהם.

מהרהר ביני לבניי מה חושב אבי זכרונו לברכה ברגע נאצל זה.

המעוניין לזכות את הרבים בסיפור מעניין, או בעובדה מרתקת שניתן ללמוד מהם מוסר השכל, מוזמן לפנות למערכת מאורות הדף היומי, ואנו נפרסם זאת בע"ה בטור זה. כתובתנו: ת.ד. 471 בני ברק. פקס: 03-570-67-93 דוא"ל: mendelson@meorot.co.il

בברכת התורה, העורך

לעילוי נשמת

הר"ר **ישראל סימינובסקי** ז"ל

ב"ר שניאור זלמן ז"ל

נלב"ע כ"ז באדר א' תשנ"ה

תנצב"ה

הונצח ע"י המשפחה שיחיו

לעילוי נשמת אמי מורתי

מרת **פסיה שיינדל (הגר) אפל** ע"ה

ב"ר שמואל ז"ל נלב"ע ב' בניסן תשנ"ב

ולעילוי נשמת מור"ח

הר"ר **אלתר יוסף מאיר הרשקוביץ** ז"ל

ב"ר יואל ז"ל נלב"ע ה' בניסן תשל"ז **תנצב"ה**

הונצחו ע"י עו"ד

הר"ר **שמואל ואסתר אפל** שיחיו - ב"ב

לעילוי נשמת

מרת **חיה ינטה ברכה אשכנזי** ע"ה

ב"ר זלמן הענך ז"ל נלב"ע כ"ח באדר ב' תשע"א

תנצב"ה

הונצחה ע"י בנה ידידנו

עו"ד **צבי אשכנזי** ומשפ' שיחיו

לעילוי נשמת

הר"ר **יוסף נתן נטע הפטקה** ז"ל

ב"ר ישראל צבי ז"ל נלב"ע כ"ט אדר תשע"ב

ומרת **דבורה רחל הפטקה** ע"ה

בת הרב דוד יהודה בנט זצ"ל נלב"ע ו' אייר תשס"א

תנצב"ה

הונצחו ע"י המשפחה שיחיו

לעילוי נשמת

הר"ר **ירחמיאל אשר זיטמן** ז"ל

ב"ר מרדכי צבי ז"ל נלב"ע כ"ז באדר תשע"ב

תנצב"ה

הונצח ע"י המשפחה שיחיו

חוויה רוחנית מרגשת

ספרון חודשי ללימוד יומי קצר בכל יום משנה אחת הלכה אחת וקטע מהגמרא

לחודש התנסות חינם!

חייג עכשיו: 3029*

או שלח מייל לדוא"ל veten@meorot.co.il

